

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 122/2567

พนักงานอัยการจังหวัดนครราชสีมา โจทก์ นาย อ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 182, ป.วิ.พ. มาตรา 27, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.อ. มาตรา 334, ป.อ. มาตรา 335, ป.อ. มาตรา 336 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค 3 ลับหลังจำเลยโดยที่ยังไม่สามารถส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้จำเลยทราบโดยชอบ ซึ่งไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 182 วรรคสาม ประกอบมาตรา 215 แม้ภายหลังจำเลยจะยื่นใบแต่งตั้งทนายความต่อศาลชั้นต้น แต่เจ้าหน้าที่งานเก็บสำนวนลงรับใบแต่งตั้งทนายความเวลา 16.25 นาฬิกา และไม่ปรากฏว่าทนายความคนดังกล่าวได้ขอตรวจสำนวนหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีจนกระทั่งจำเลยถูกจับและได้แต่งตั้งทนายความคนใหม่ แล้วทนายความคนใหม่ขอตรวจสำนวนจึงพบกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบในวันเดียวกัน ย่อมถือว่าจำเลยรู้ถึงข้อค้านเรื่องผิดระเบียบและยกขึ้นอ้างไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันที่จำเลยได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 วรรคสอง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 แล้ว

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334, 335, 336 ทวิ ให้จำเลยคืนทรัพย์สินที่ลักไปหรือใช้ราคาที่ยังไม่ได้คืนเป็นเงิน 293,600 บาท แก่ผู้เสียหาย จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลชั้นต้นนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 และให้ส่งหมายแจ้งวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 แก่จำเลยโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ปรากฏว่าซองไปรษณีย์ตอบรับถูกส่งกลับ ไม่สามารถส่งให้แก่จำเลยได้ เพราะย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ แต่เจ้าหน้าที่ศาลรายงานว่าส่งหมายนัดให้แก่จำเลยได้ เมื่อถึงวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 จำเลยไม่มาศาล ศาลชั้นต้นจึงออกหมายจับจำเลย ต่อมาวันที่ 24 มิถุนายน 2558 ซึ่งเป็นวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ยังจับกุมตัวจำเลยไม่ได้ ศาลชั้นต้นจึงอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ลับหลังจำเลย โดยถือว่าอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้จำเลยฟังแล้ว ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษากลับเป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (1) (3) (8) วรรคสอง ประกอบมาตรา 336 ทวิ จำคุก 3 ปี ให้จำเลยคืนทรัพย์สินที่ลักไปหรือใช้ราคาที่ยังไม่ได้คืนเป็นเงิน 293,600 บาท แก่ผู้เสียหาย วันที่ 19 มกราคม 2565 จำเลยยื่นคำร้องว่า จำเลยมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งและไม่ได้รับหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 จำเลยไม่ทราบกำหนดนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 และไม่มีพฤติการณ์หลบหนี การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 และอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ลับหลังจำเลย จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบดังกล่าวเพิกถอนหมายจับและหมายจำคุก และอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้จำเลยฟังใหม่ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกา

วินิจฉัยว่า ศาลชั้นต้นนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 โดยส่งหมายแจ้งวันนัดให้แก่จำเลยทางไปรษณีย์ตอบรับปรากฏว่าไม่สามารถส่งให้แก่จำเลยได้ เพราะจำเลยย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ แต่เจ้าหน้าที่ศาลกลับรายงานว่าส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้แก่จำเลยได้ทางไปรษณีย์ตอบรับ เมื่อถึงวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ศาลชั้นต้นจึงออกหมายจับจำเลย และต่อมาได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 กลับหลังจำเลย การที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 โดยที่ยังไม่สามารถส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้จำเลยทราบโดยชอบ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบไม่ชอบด้วย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 182 วรรคสาม ประกอบมาตรา 215 คู่ความฝ่ายที่เสียหายเนื่องจากการที่มีได้ปฏิบัติเช่นนั้นย่อมยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้ศาลสั่งเพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นเสียทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควร และข้อค้นเรื่องผิดระเบียบนั้น คู่ความฝ่ายที่เสียหายอาจยกขึ้นกล่าวได้ แต่ต้องไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันที่คู่ความฝ่ายนั้นได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น แต่ทั้งนี้คู่ความฝ่ายนั้นต้องมีได้ดำเนินการอันใดขึ้นใหม่หลังจากที่ได้ทราบเรื่องผิดระเบียบแล้ว หรือต้องมีได้ให้สัตยาบันแก่การผิดระเบียบนั้น ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 แม้ภายหลังจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 แล้ว ปรากฏว่าได้มีการยื่นใบแต่งตั้งนายปรีชาพลเป็นทนายความจำเลยต่อศาลชั้นต้นตามใบแต่งตั้งทนายความฉบับลงวันที่ 20 สิงหาคม 2558 เข้ามาในสำนวนก็ตาม แต่ใบแต่งตั้งทนายความดังกล่าว เจ้าหน้าที่งานเก็บสำนวนลงรับในวันเดียวกันเวลา 16.25 นาฬิกา โดยไม่ปรากฏว่านายปรีชาพลได้ขอตรวจสอบสำนวนหรือดำเนินการกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีนี้ ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดที่สื่อแสดงให้เห็นว่านายปรีชาพลทราบว่ามี การอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้จำเลยฟังโดยมิชอบ อันจะถือว่านายปรีชาพลได้ทราบถึงการพิจารณาที่ผิดระเบียบดังกล่าว เช่นนี้ จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยทราบถึงการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้น ต่อมาภายหลังจากจำเลยถูกจับเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2565 แล้ว จำเลยได้แต่งตั้งนายวิศาล เป็นทนายความจำเลยเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2565 นายวิศาลตรวจดูสำนวนจึงพบการดำเนินการกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบดังกล่าว และได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบในวันเดียวกัน ย่อมถือว่าจำเลยรู้ถึงข้อค้นเรื่องผิดระเบียบและยกขึ้นกล่าวไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันที่จำเลยได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้นแล้ว ทั้งไม่ปรากฏว่าระหว่างนั้นจำเลยได้ดำเนินการอันใดขึ้นใหม่หลังจากที่ได้ทราบเรื่องผิดระเบียบ กรณีจึงมีเหตุเพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 และศาลฎีกามีอำนาจที่จะสั่งให้เพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษากลับให้เพิกถอนการอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 กลับหลังจำเลยและกระบวนการพิจารณา หลังจากนั้นทั้งหมด ให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้จำเลยฟังใหม่ แล้วดำเนินการกระบวนการพิจารณาต่อไป

องค์คณะ

ณรงค์ ประจุมาศ · สัญญา ภูริภักดี · ชาตรี หาญไพโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/122/2567>